

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 33
január 2023
cena 1,90 eura

1

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Gerlach silnejší než Istanbul

NÁŠ ROZHOVOR

Vždy usmievavý, dobrosrdečný, prežiarený láskou. Impozantná postava. Nielen v smere ľudského tela, ale najmä ducha. Vládné mestu v meste a už na prvý pohľad je zjavné, komu slúži. Chvála Ježišovi Kristovi tróni nad všetkými stavbami, ktoré v Žakovciach pod Tatrami vybudoval. Nie pre seba, pre núdzných. Prostitútky, alkoholikov, narkomanov, sexuálnych deviantov, bývalých trestancov, bezdomovcov. Stará sa im o robotu, stravu, strechu nad hlavou, ale najmä o dušu. Chcel mať veľa detí. Má ich. Ibaže prichádzajú k nemu doráňané životom. Niet otázky, na ktorú by ne našiel odpoveď v Ježišovom evanjeliu. Muž, ktorý dal slovo Bohu a ho aj dodržiava. Ing. Mgr. Marián KUFFA, Dr. h.c.

● Žakovce. Dedinka pod končarmi Tatier. Cítite sa dobre pri

Vdp. Marián Kuffa

Foto Eva Zelenayová

pohľade na hory, ktoré vám takmer zobrali život?

Nechodím do Tatier, odtiaľ ich vidím každý deň. Pozerám sa na ne tak, ako na miesto, kde mi Boh totálne zmenil život. Má právo Boh totálne zmeniť život? Má, no tak u mňa svoje právo uplatnil. Zaujímali ma ko-

ne, pušky, karate, horolezectvo. Mal som dievča, chcel som sa oženiť, bývať v lese, robiť v horskej službe. Túžil som mať dcéru, hovoril som si, Bože daj mi prvú dcéru a potom nech ich je aj pätnásť, ak žena bude chcieť.

Pokračovanie na 10. strane

V ČÍSLĚ	Ján Litecký Šveda	
	Čaká nás ďalší rok nenávisti	2-4
	Spýtali sme sa Heleny Halkovej	3-4

Eva Zelenayová	
Venované výročiu štátnosti	3
Uplynulý rok 2022 v PV ZPKO	5-7

Ján Košiar	
Svet sa rozlúčil s Benediktom XVI.	6-7
Peter Kopecký	
Čo (ne)dokáže miestna moc...	8

Marián Tkáč	
Benešovo Memorandum - inšpirácia pre Brusel?	9
(zl)	
Našou vlasťou bolo kráľovstvo	14

ročník 33 • január 2023

Čaká nás ďalší rok nenávisti

Pod rovnakým titulom, ale s otáznikom, vyšiel úvodník nášho časopisu presne pred rokom. Vyzerá to tak, že ho môžeme pokojne zopakovať, ba navyše, ani ten otáznik tam už netreba dávať. Preto, že nenávisť – či už každodenná medzi ľuďmi, alebo sofistikovanejšia politická – sa už úplne utrhlá z reťaze. Ba aj bývalý poslanec Anton Hrnko pri príležitosti Vianoc a Nového roka bol nútený svojej úvahe dať názov: „Vianoce? Realitou je nenávisť a nie sviatky pokoja a mieru.“

Viacrát sme písali, že hlavný zdroj našich problémov spočíva v nevydarenej, akože „protikomunistickej“ inscenácii. Alebo možno až veľmi vydarenej. Že sa nezúčtovalo aspoň s najväčšími morálnymi neduhmi, naopak, bývalí súdruhovia sa vrhli na hrabanie majetku horšie ako kobyľky a nijaká iná téma okrem ekonomiky neexistovala. Materialisti sa nezapreli. Nijaká morálna očista, nijaké zúčtovanie aspoň s tými najväčšími komunistickými zverstvami, a už vôbec žiadne ospravedlnenie. Nuž ale, nepoučiť sa z chýb znamená si ich zopakovať. A možno ešte v podľejšej forme.

Urobme si taký malý novoročný kvíz. Uvedieme pár základných vecí, ktoré zásadne určovali či určujú náš každodenný život a politiku, no ktoré by nemali existovať v žiadnej spoločnosti, ak chce byť európsky civilizovaná, demokratická, pretože to sú presné znaky každého totalitného režimu. A skúste na konci uhádnuť, o ktorom režime by mohla byť reč.

- Ohlušujúca aktivistická propaganda, všade samé plagáty a heslá.
- Existuje len jediný správny progresívny názor na spásu celého sveta, kto ho nezdieľa, je zločinec a vyvrhel ľudstva.
- Výchova „nového človeka“, indoktrinácia detí a mládeže už od predškolského veku.
- Umenie je len slúžkou nenávistnej politiky.
- Sloboda slova je len pre úzky okruh preverených kádrov.
- Ustavičný boj proti vnútornému nepriateľovi.
- Podrobenie vedy a postupné nahradenie pavidom na pomoc tým správnym názorom.
- Štátom podporované oficiálne udavačstvo.
- Nejasné zákony s beletristickými definíciami na boj proti vlastným občanom.
- Ohlupovanie ľudí manipulovanými štatistikami.
- Cenzúra – od rafinovanej pomocou peňazí až po hrubé zákazy.

- Štát je jediný vykladač histórie, čo je sankcionované aj trestným právom.
- Vláda je v nepriateľskom pomere voči vlastným občanom.
- Moc je viac ako pravda.
- Bezohľadná okupácia médií a médiami.

Výsledok:

Tí, čo odpovedali, že toto všetko, bez výnimky, platilo pre bývalý komunistický režim, odpovedali správne. Tragické však je, že správne odpovedali aj tí, ktorí toto všetko označili za charakteristiky súčasného režimu. Bez výnimky.

Tak kde sme sa to ocitli? Najhoršie na tom je, že nielen všetky staré neduhy sú späť (od eštabákov, cez angažované umenie až po cenzúru), ale aj to, čo sa dalo považovať za predsa len aké-také výdobytky starého režimu (síce chudobné, ale predsa len sociálne istoty, väčšia bezpečnosť v uliciach, spoločný pocit odporu a solidarity voči neľudskému režimu rozbitý falošnými straníckymi hádkami) sú tiež preč, či postupne sa odbúravajú.

O tom, ako sa robila „perestrojka“, matka našej „nežnej“, veľa zásadných informácií zo sovietskych archívov už uverejnil ruský disident Vladimír Bukovskij. (Pozri aj Svedectvo č. 5/2022.) Ale aj inde sa môžeme dočítať o jednej jej podoperácii s názvom „Golgota“, ktorej zásady vymyslel ešte súdruh Andropov. Ten okrem toho, že krvavo potlačil maďarskú „kontrarevolúciu“, bol aj hlavný ideový autor celej „glasnosti“. Tam sa dozvieme, že zásady celej inscenácie sa plánovali tak, aby sa nenastolil nejaký mäkký model socialistického trhového režimu, ako bol napríklad v škandinávskych krajinách, ale kapitalizmus akoby z 19. storočia, dravý bezuzdný, kde vládnu zákony džungle. A takýto kapitalizmus ľuďom, zvyknutým na sociálnu mäkkosť, sa určite po čase zhnsú a začnú spomínať na staré časy, čo bola podstata operácie „Golgota“. Nuž a tento druh kapitalizmu mal pre našich súdruhov aj tú výhodu, že tie ozaj veľké peniaze prakticky všetky zhrabli oni a pomocou nich stále vládnu. A samozrejme tak, ako boli vychovaní.

Špinu nezašpiníš

No a potom, kto to kedy videl, aby potomkovia komunistov a eštabákov neboli opäť avantgarda a na výslni a čele celosvetového pokroku, pardón, progresu? Vstali noví Lysenkovia, Mičurinovia, stachanovci transgenderu a zase majú nové dogmy, ktoré totálne prekrúcajú prirodzený normálny život a prírodu.

Pokračovanie na 4. strane

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja ● **Vydavateľ:** PV ZPKO, založený v roku 1990 pod názvom Konfederácia politických väzňov Slovenska [KPVS] ● **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová ● **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábek a Eva Zelenayová ● **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 ● **Telefón:** 02-5263 8156 ● **e-mail:** ustredie@pv-zpko.sk ● **webová stránka:** www.pv-zpko.sk ● **IČO:** 00679879 ● **Cena jedného výtlačku: 1,90 EURA** ● **Predplatné 20 EUR**/kalendárny rok ● **Predplatné pre zahraničných abonentov: 50 USD** vrátane poštovného. ● **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 ● **EV:** 3851/09 ● **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. ● Nevžiadané rukopisy nevraciamy ● **ISSN:** 1338-404X ● **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

SPÝTALI SME SA

Heleny Halkovej

● Ako sa vám žije dnes?

Som vdova po politickom väzňovi **Antonovi Halkovi**. Môjho manžela ako dvadsaťročného odsúdili na 14 rokov väzenia za zbehnutie zo základnej vojenskej služby. Počas väzby mu zvýšili trest o ďalších 4,5 roka za pokus o odoslanie listu do Vatikánu. V najhoršom väzení v Leopoldove prežil 17,5 roka svojho mladého života.

V roku 1972 narukoval na základnú vojenskú službu neďaleko západných hraníc. Rozhodol sa ujsť z posádky na Západ, no útek sa nepodaril. Podľa trestného zákona mu ako obyčajnému vojakovi základnej vojenskej služby za zbehnutie a pokus o prekročenie hraníc hrozili ako prvotrestanému dva-tri roky väzenia. Ibaže režim v tom čase potreboval v rámci tzv. generálnej prevencie, podľa sovietskeho proku-

rátora Višinského, exemplárny odstrašujúci príklad, ktorý by zastavil pokusy vojakov o útek na Západ. Iniciatívny komunistický prisluhovač, vojenský prokurátor, žiadal trest smrti. Obvinili ho zo špionáže a Vyšší vojenský súd v Příbrame ho odsúdil na 14 rokov, pričom ani náznakom nedisponoval strategickými informáciami.

Vo väzení napísal list, v ktorom sa sťažoval na fyzické a administratívne šikanovanie politických väzňov, čo súd klasifikoval ako poškodenie záujmov republiky, za čo mu pridal 4,5 roka trestu navyše. Na slobodu sa dostal 8. decembra 1989 fyzicky a psychicky zničený. Zomrel vo veku nedožitých 58 rokov. S odstupom času sa mi všetko javí, ako zlý sen.

Vyrastala som na dedine. Rodičia boli veriaci, chodili do kostola. Prihlásili ma na náboženstvo, kde som chodila asi po piaty ročník. Potom nám ho súdruhovia úplne zakázali. Keď som končila základnú školu triedna učiteľka mi povedala, že mi nemôže podpísať prihlášku na žiadnu strednú školu, lebo moji rodičia sú veriaci a ja som chodila na náboženstvo.

Pokračovanie na 4. strane

Upozornenie pre našich priaznivcov, ktorí sú zamestnanci a chcú nám poukázať 2% podielu z dane, aby požiadali vo svojej mzdovej účtárni o vyrovnanie dane najneskôr do 15. 2. 2023.

Venované výročiu štátnosti

Z odstupe tridsiatich rokov sa 1. január 1993 v histórii slovenského národa javí ako zázrak. V tom čase totiž krajiny východného bloku boli silne ateizované a spoza železnej opony život na Západe pripomínal rímske bakchanálie. Dar slobody či demokracie si mnohí vykladali tak, že môžu všetko a nemusia nič. Slovenská spoločnosť bola po zániku prvej Slovenskej republiky zbavená intelektuálov i vzdelancov a po nástupe komunistov k moci aj ľudí vlastniacich kapitál. Takto vyprázdnená spoločnosť ľahko podľahla „všimnému“ od západných „demokratov“.

Tridsať rokov v živote štátu nie je mnoho. Sme mladý štát, ale veľmi, veľmi starý národ. Národ so slávnou minulosťou, ktorú nám tak tvrdošijne naši susedia udupávali do zabudnutia. Veď ktorý z európskych národov sa môže pochváliť, že jeho jazyk sa stal jedným zo štyroch liturgických jazykov? Pápež Hadrián II. „...prijímaj knihy slovenské, posvätil ich a položil na oltár v chráme Svätej Márie, ktorý sa volá Fatné a spieval s nimi liturgiu“, uvádza sa v *Živote Konštantína*. Stalo sa tak v čase kráľa Svätopluka, keď okolité národy o kráľovstve mohli len snívať.

Ale.

Ale až v roku 1938 si Slováci vydobyli samostatnosť v podobe autonómie. Títo J. Gašpar v knižke *Veľký rok z roku 1939* víta túto udalosť s takým nadšením, že publikácia pripomína vyše dvestostranovú modlitbu. Dočítame sa v nej aj o tom: „Vždy sme mali menej verných, ako odpadlíkov

a tak sa stávalo, že dve veci boli stálo príčinou našej životnej biedy: dlávlili nás cudzie imperializmy, okrádali a z nášho tučneli, a ešte bolestnejší ako toto bol fakt, že sme sa sami zrádzali a sami mrzčili.“ A ďalej hovorí o zúrivých protislovenských janičiaroch, čo má na Slovensku pokračovanie dodnes.

SLOVO SVEDECTVA

Aj preto obnovenie slovenskej štátnosti možno považovať za zázrak. No vtedy, v tom roku 1992 a ešte aj v roku 1993 sa nám, „verným“, nezdalo, že je nás málo. Pracovala som v Smene takže som videla i pociťovala tlak zo strany médií, nepochopiteľný atak na vlastencov, ktorých v tom čase v politike zosobňoval najmä Vladimír Mečiar. Komentátor Róbert Kotian ho nikdy nenazval menom, iba ako zločinca VM. Škandalizovanie prvej SR Cirkev viditeľne paralyzovalo, až sa vnučuje otázka, či toto nebol dôvod jej spájania sa s KDĽ, ktoré programovo odmietalo samostatnosť. Že sa v tom čase podarilo prijať Ústavu SR s jej preambulou, v ktorej sa hlásime k cyrilo-metodskému duchovnému dedičstvu a historickému odkazu Veľkej Moravy, slúži ku cti jej tvorcov. Táto preambula je náš čínsky múr proti votrelcom ducha. Už boli pokusy zmeniť ju, ale zvyšky „verných“ to nedopustili.

Hoci.

Hoci progresivizmus sa už nešíri len mainstreamom, ale aj zo zatiaľ verejnoprávnej televízie. Progresivizmu nevyhovuje rodina, národ ani štát. A predovšetkým morálka.

Preto dostali v závere roka veľký priateľ v RTVS ľudia, ktorí sa postavili proti Cirkvi? Róbert Bezák a Anton Srholec? Bezák tým, že v Cirkvi hľadá demokraciu a Srholec, že ju nazval poslednou baštou totality? No a v závere roka dostal priateľ aj Ladislav Snopka, bývalý minister kultúry. Moderoval diskusiu o súčasných problémoch vo V4, pričom ďalším účastníkom bol Pavol Demeš, bývalý minister medzinárodných vzťahov. Podľa kritérií Títo Gašpara obaja zúrivi protislovenskí janičiari. V diskusii sa hovorilo o politike Viktora Orbána a Andrzeja Dudu, ktorá je pre EÚ neprijateľná. Slovensko vraj tiež malo obdobie, keď ho únia kritizovala a to počas mečiarizmu, pripomenul Demeš. V súčasnosti Orbán aj Duda presadzujú vo svojich krajinách národno-štátne záujmy, čo úradníkom v EÚ nesmierne prekáža. Tak, ako prekážala politika Mečiara, keď stál na pozíciách našich národno-štátnych záujmov.

Nedávno zosnulý historik a politik Matúš Kučera mi vlni rozprával, aká bola situácia vo federálnom zhromaždení pri hlasovaní o zániku federácie. Plakal, keď si spomenul, ako takmer polovica poslancov zo Slovenska sa netešila z toho, že bude mať vlastný štát. Aktuálne je mnohým do plaču pri sledovaní záujmu štátu a štátnych predstaviteľov o uctievanie si pamiatky najväčšej udalosti v dejinách národa, vzniku štátnej samostatnosti. Za ideu samostatnosti mnohí Slováci položili život. Im patrí najväčšia vďaka a sláva.

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Čaká nás ďalší rok nenávisti

Pokračovanie z 2. strany

No každý, kto prekrúca prirodzenosť, napokon aj pravdu musí vyhlásiť za zločin a jej hlásateľov prenasledovať. Len sa pozrite okolo. Najväčšie nebezpečenstvo týchto, teraz už celosvetovo pôsobiacich progresívcov, je v tom, že to už nie sú primitívi, ako ich marxistickí predkovia, nenažraní hlupáci, akých sme tu mali do roku 1989, oni už majú väčšinou aj vysoké školy a svoje vyššie IQ teda môžu použiť na hlásanie ešte väčších hlúpostí, ako hlásali ich otcovia. Zažili sme tisíckrát, že vysoké IQ nijako nevyklučuje nebotyčnú hlúposť. Zlo môže byť rafinované, ale nikdy nie múdre. A nebezpečné je aj to, že rovnako ako starí komunisti, ani oni nevedia čo je hanba, a preto nemôžu ani normálne spolunažívať so svojimi spoluobčanmi. Veď už len pri slove česť táto morálna luza nezakryto vybuchuje do hurónskeho rehotu. Alebo ináč povedané: špinu nezašpiníš.

Treba si zapamätať: kone, bezohľadne cválajúce do bu-

dúcna, vždy rozkopú dnešok. Čo teda povedať na záver pre nás do nového roka: Nuž, opäť začína platiť, že ľudia s charakterom a zdravým rozumom sú odsúvaní nabok. Čím ďalej, tým brutálnejšie. Presne ako v 50. rokoch, už len čakáme, kedy aj do väzenia. Rovnako vieme, že politickí väzni – pokiaľ nás rovno neprenasledujú či nepotupujú – toho veľa nezmôžu. Na to si súdruhovia dali a dávajú dobrý pozor dodnes. **Ale jedna povinnosť, tá najvyššia, nám stále zostáva: nepoddať sa, a hlavne nijakým spôsobom nepodporovať zlo, akokoľvek by sa zdalo neporaziteľné.** Keď sme dokázali našu pochodeň cti držať nad hlavou v časoch krvavého komunizmu, ani teraz nám nič iné nezostáva. Naším kresťanským, slovenským a demokratickým, skrátka tisícročným európskym hodnotám sa určite nespreneveríme, toto aj naďalej zostáva našou povinnosťou, rovnako voči svojim spoluobčanom a blíznym, ako aj voči našim deťom.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SPÝTALI SME SA

Pokračovanie z 2. strany

Takýmto deťom sa dával súhlas iba na štúdium na učňovských školách. Cítila som to ako veľkú krivdu. Chvála Pánu Bohu, keď sa môj syn v roku 1996 hlásil na strednú školu, už ho nikto ne-

diskriminoval za to, že chodil na náboženstvo a jeho matka, že je veriaca.

Za komunizmu politických väzňov týrali, bili, mučili hladom za ich presvedčenie. Nejednen za to zaplatil životom. Po 89-om sme sa tešili, že sa to

všetko zmení. No, žiaľ, nestalo sa tak. Politickí väzni sú opäť odsunutí na okraj spoločnosti. Mnohí by si želali, keby o nich už nemuseli nič počuť. Akosi zabudli, kto im vybojoval slobodu. Som z toho smutná. **(zl)**

Tradičná kapustnica v Bystrici

Zhodnotiť rok, informovať sa o dianí v organizácii, ale aj neformálne sa porozprávať po dlhej covidovej odmlke prišli 12. decembra minulého roku členky PV ZPKO v Banskej

Bystrici. Ako inak, pri kapustnici a s krásnymi hlasmi členiek z Heľpy. Zaspievali koledy a v dobrej nálade sa rozišli. Akcia sa vydarila, kapustnica chutila a predsedníčka RO PV ZPKO v Banskej Bystrici Helena Halková želá všetkým členom do nového roka veľa zdravia a Božieho požehnania. **(hh)**

Uplynulý rok 2022 v PV ZPKO

V januárovom čísle Svedectva sme vyzvali Ministerstvo spravodlivosti SR, aby zastavilo práce na novelizácii Trestného zákona, ktorý zavádza nové slovné trestné činy, napríklad trestný čin šírenia nepravdivej informácie. Uvedli sme, že kriminalizácia slovných prejavov je zjavný pokus o zavedenie cenzúry na iné názory a teda bezprecedentné porušenie Ústavy SR. Upozornili sme, že používať trestný zákon na ideologické alebo historické otázky je vlastné iba diktatúram. V januárovom čísle sme tiež uverejnili tabuľku obžalovaných a odsúdených v Prípade A. Púčik a spol.

11. februára predseda PV ZPKO rokoval na Ministerstve národnej obrany s ministrom Jaroslavom Naďom o podpore našej organizácie. Pri rokovaní bol minister veľmi ústretový, našli sme aj niekoľko spoločných tém, no nakoniec nijaká podpora neprišla.

Vo februárovom čísle Svedectva zarezonovala recenzia knižky J. Zavarský, J. Košiar, J. Chovan: Katolícke noviny na úvrati. Venovali sme sa aj tragédii členov Bielej légie. Ohlas vzbudil aj komentár k sčítaniu obyvateľov, najmä počet katolíkov.

V marcovom vydaní Svedectva sme uverejnili rozhovor s prof. Matúšom Kučerom, ktorým sme odštartovali spomienky na obnovenie republiky pred tridsiatimi rokmi. Historik Ivan Mrva napísal článok: Februárový komunistický prevrat.

Aprílové číslo Svedectva bolo opäť venované rozhovoru s prof. Kučerom a jeho spomienke na hlasovanie o zániku federácie. V pondelok **14. marca sa v Hlohovci uskutočnilo znovuosadenie pamätnej tabule mladistvým politickým väzňom** za účasti jedného z nich, bývalého politického väzňa Mirka Tuchyňa. V tomto čísle Svedectva sme poukázali na absurdnosti zákona, podľa ktorého sa majú vyplácať príplatky k dôchodku politickým väzňom. **Udalosti z 13. na 14. apríla 1950** si členovia PV ZPKO pripomenuli v Banskej Bystrici, spomienkou na Barbarskú noc. V Banskej Bystrici sa koná od roku 2016. V Bratislave **21. apríla rokovali členovia výkonnej rady PV ZPKO**. Prejavili znepokojenie nad rozhodnutím MV SR, ktoré o polovicu znížilo dotácie na činnosť a vyslovene zakázalo financovať vydávanie Svedectva zo štátnej dotácie.

30. apríla sme sa listom prezidentskej kancelárii dôrazne ohradili voči vyhláseniu pani prezidentky, ktorým spochybnila významenie pre mučeníkov Bielej légie Tunegu, Púčika a Tesára, ktoré im sama udelila.

V májovom čísle Svedectva sme zaznamenali pietnu spomienku na Barbarskú noc v Banskej Bystrici aj rokovanie výkonnej rady PV ZPKO. **Delegácia PV ZPKO sa v dňoch 27. a 28. mája zúčastnila na pietnej spomienke v Jáchymove.**

7. júna sa v Žiline uskutočnil 15. snem PV ZPKO. Delegáti potvrdili vo funkcii predsedu PV ZPKO Jána Liteckého Švedu, podpredsedov PV ZPKO Štefana Nováka a Rafaela Rafaja a predsedu Republikovej kontrolnej komisie

PV ZPKO Miroslava Pleceníka. Na sneme zhodnotili zložité pandemické obdobie, počas ktorého boli mnohé aktivity utlmené a pripomenuli si 30 rokov existencie organizácie. **V júnovom čísle Svedectva** sme na šestnástej strane uverejnili list prezidentke SR Zuzane Čaputovej a na dvanástej strane vyjadrenia slovenských historikov k udeleniu štátneho vyznamenania členom Bielej légie. Priniesli sme aj články z Jáchymovského pekla, ktorého sa zúčastnila delegácia PV ZPKO v dňoch 27. a 28. mája t.r.

20. augusta sa členovia PV ZPKO zúčastnili tradičnej pietnej spomienky v Leopoldove pred bránou väznice. **V dvojčíse 7/8 Svedectva** sme zaznamenali rokovanie 15. snemu PV ZPKO pod príznačným názvom *Štát cez peniaze likviduje politických väzňov*. Všimli sme si aj dátum 24. jún, ktorý nedávno parlament schválil ako Deň pamiatky obetí komunistického režimu. Pietny akt sa konal na Jakubovom nám. v Bratislave. Predseda bratislavskej pobočky PV ZPKO Jozef Dečo prispel do čísla článkom: *SNP a jeho odvrátená tvár*. Za všetko hovorí medzitulok: *Vieme, čo oslavujeme?*

7. septembra zasadala v Bratislave výkonná rada PV ZPKO. Telemostom sa k rokovaniu pripojil aj čestný predseda PV ZPKO Arpád Tarnóczy. Konštatoval, že nemôže povedať, že žijeme na slobode, náš život iba pokračuje mimo väzenia. Podporu získal návrh na zriadenie múzea obetí komunizmu v Leopoldove aj protestné zhromaždenie pred budovou MV SR, ako odozva na podfinancovanie organizácie. **V septembri prebehla intenzívna korešpondencia** s poslankyňou Annou Andrejuovou a predsedom Národnej rady Borisom Kollárom vo veci odškodnenia politických väzňov a príplatkov k dôchodkom v takom zmysle, ako to uložil náš Snem v Žiline. **25. septembra v Uňatíne odhalili pamätnú tabuľu biskupovi Pavlovi Hnilicovi SJ.** Sv. omšu koncebroval aj náš duchovný vdp. Ján Košiar. **V septembrovom čísle Svedectva** dominovali články k úmrtiu kardinála Tomku z pera J. M. Rydlu a Juraja Vrábela. Marko Semeš v článku Tretia Titusova výprava objasnil niektoré neznáme skutočnosti tretej neúspešnej výpravy Titusa Zemana.

24. októbra si členovia PV ZPKO pripomenuli pod múrom väznice v Ilave nespravodlivo a protiprávne väzných politických väzňov. Po skončení pietneho aktu pokračoval program návštevou väznice. **V októbrom čísle Svedectva** dominuje spravodajstvo z výkonnej rady PV ZPKO. Článkom Ivana Mrvu sme si pripomenuli 6. október 1938, deň vyhlásenia autonómie Slovenskej krajiny.

4. novembra sme vydali farebný viacstranový informačný leták pre úrady a pre verejnosť so základnými údajmi o našej organizácii. Hneď prvé výtlačky boli poslané všetkým poslancom NR SR. **17. novembra** sa uskutočnila pietna spomienka pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu pri Centrálnom pamätníku popraveným a umučeným politickým väzňom na bratislavskom cintoríne vo Vrakuni. Organizátorom je tradične PV ZPKO. **Pokračovanie na 10. strane**

Svet sa rozlúčil s Benediktom XVI.

Milí politickí väzni, priatelia, sympatizanti!

Celý svet na Silvestra 2022 ohromila správa o návrate do domu Otcovho, teda o smrti emeritného pápeža Benedikta XVI.

Jozef Ratzinger, také bolo občianske meno Benedikta XVI., mal v čase zvolenia 78 rokov. Bol ôsmym nemeckým pápežom vo viac ako dvetisícročných dejinách Cirkvi. Narodil sa v Markt nad Innom v Bavorsku 16. apríla 1927. Roky mladosti prežil v Traunsteine; v posledných mesiacoch druhej svetovej vojny bol povolaný do armády. Po štúdiách a formácii v seminári v rokoch 1946 až 1951 bol spolu s bratom Georgom vysvätený 29. júna 1951 za kňaza. Ako kňaz študoval ďalej filozofiu a teológiu na univerzite v Mníchove, kde v roku 1953 dosiahol doktorát. Pôsobil najmä ako pedagóg: prednášal teológiu vo Fresingu, v Bonne, Münsteri, v Tübingene a v Regensburgu. V tom čase už bol známy nielen medzi nemeckými biskupmi, ale aj na medzinárodnom teologickom fóre. Kolínsky arcibiskup kardinál Jozef Frings ho ako svojho poradcu zobral do Ríma na 2. vatikánsky koncil.

Jozef Ratzinger ako profesor napísal veľké množstvo teologických publikácií, ako napr. *Úvod do kresťanstva*, *Dogma a zjavenie*. V širokej verejnosti získal ohlas jeho rozhovor so známym talianskym novinárom Vittorioom Messorim *Dialógy o viere*, ako aj viaceré obsiahlych rozhovorov s Petrom Seewaldom: *Sof zeme, Boh a svet*. Niektoré jeho knihy vyšli aj v slovenčine.

Pápež Ján Pavol II. spoznal v Ratzingerových vyjadreniach silnú podporu Kristovho učenia už vo vtedy sekularizovanom svete, a preto ho v roku 1981 pozval do Ríma, kde mu zveril úrad prefekta Kongregácie pre náuku viery – bývalého Svätého Oficia. V tomto úrade zotrval až do smrti sv. Jána Pavla II. (2005).

Varoval pred oslavou seba samého

Kardinál Ratzinger bol aj hlavným redaktorom *Katechizmu Katolíckej cirkvi*, ktorý vyšiel v roku 1992. V jeho 2865 paragrafoch sa nachádza minimálne jeden, ktorý explicitne nehovorí o viere v trojediného Boha, ani o sviatosťoch, či Božích prikázaniach, ale procky pripomína dnešné časy. Má číslo 675: *Pred Kristovým príchodom Cirkvi musí prejsť poslednou skúškou, ktorá otrasie vierou mnohých veriacich. Prenasledovanie, ktoré sprevádza jej putovanie tu na zemi, odhalí „tajomstvo neprávnosti“ v podobe náboženského podvodu, ktorý prináša ľuďom zdanlivé riešenie ich problémov za cenu odpadnutia od pravdy. Najväčším náboženským podvodom je podvod antikrista, to znamená učitého pseudo-mesianizmu, v ktorom človek oslavuje sám seba namiesto Boha a jeho Mesiáša, ktorý prišiel v tele.*

Pápež Benedikt XVI.

O tom už písal aj sv. Pavol: *Príde čas, keď ľudia neznesú zdravé učenie, ale nazhŕňajú si učiteľov podľa svojich chýtok, aby im štekli uši. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam. (2. list Timotejovi 4, 3-4)*

Kardinál Ratzinger, síce nie ako pápež Benedikt XVI., ale ešte v roku 1992 navštívil Bratislavu, kde slúžil svätú omšu a kázal v Dóme svätého Martina a v Istropolise, ktorý dnes už nejestvuje. Mal prednášku na tému: *Význam kresťanských a etických hodnôt v pluralistickej spoločnosti.*

Prvý príhovor kardinála Ratzingera po jeho zvolení za pápeža Benedikta XVI. bol veľmi jednoduchý: *„Drahí bratia a sestry! Po veľkom pápežovi Jánovi Pavlovi II., páni kardináli zvolili mňa, jednoduchého a poníženého robotníka vo vinici Pánovej. Teší ma skutočnosť, že Pán vie pracovať a konať aj s nedostatočnými nástrojmi. Predovšetkým sa zverujem do vašich modlitieb. V radosti zmŕtvychvstalého Pána a s dôverou v jeho neustálu pomoc kráčajme ďalej. Pán nám pomôže a Mária, jeho Najsvätejšia Matka bude po našom boku. Ďakujem.“*

Predčasný odchod

V roku 2013 sa Benedikt XVI. rozhodol predčasne ukončiť svoj pontifikát a 11. februára vzdal sa služby rímskeho biskupa. V celom svete sa v istých veciach znalých kruhoch viedli diskusie, či tento Benediktov akt v roku 2013 bol naozaj koniec jeho pontifikátu alebo len utiahnutím sa do súkromia, ako to robia všetci biskupi po dovŕšení 75. roku života. Latinský text jeho demisie totiž hovorí o vzdaní sa konkrétneho vykonávania služby a nie pápežského úradu: *„Uvedomujúc si závažnosť tohto aktu, v plnej slobode vyhlasujem, že sa vzdávam*

služby rímskeho biskupa, následníka svätého Petra, mne zverenej kardinálmi 19. apríla 2005.“ Benedikt XVI. až do svojej smrti nosil bielu pápežskú reverendu a podpísal sa ako pápež *Benedict PP XVI.* O zdvojenom charaktere pontifikátu hovoril v roku 2016 aj osobný sekretár pápeža Benedikta XVI. arcibiskup Georg Gänswein: *„Ide akoby o spoločnú službu – jeden ju vykonáva aktívne, druhý v modlitbe, kontemplatívne.“*

Pontifikát Benedikta XVI. sa teda na Silvestra v roku 2022 definitívne skončil. Bohu vďaka za tieto časy, najmä počas jeho aktívnej služby. Pohreb zosnulého pápeža Benedikta XVI. bol vo Vatikáne vo štvrtok 5. januára 2023. Bola to svetová udalosť a možnosť stretnutia hláv štátov i znepriatelených krajín.

Prišli králi, prezidenti i desaťtisíce veriacich

Do Ríma sa s pápežom Benediktom XVI. prišli rozlúčiť desaťtisíce ľudí z celého sveta. Aj keď média v celom svete do omrzenia prízvukovali, že na pohreb Benedikta XVI. boli oficiálne pozvané len delegácie Talianska a Nemecka, ako „privátne osoby“ prišli mnohé hlavy štátov i príslušníci kráľovských rodov: španielska kráľovná Sofia, belgický kráľ Filip, poľský prezident Andrzej Duda, portugalská hlava štátu Marcelo Nuno Duarte Rebelo de Sousa, maďarská prezidentka Katalin Nováková s premiérom Viktorom Orbanom, slovínska

Našu organizáciu na pohrebe zastupoval náš priaznivec a dobrodinec Ing. Tibor Doboly, ktorý celú noc čakal, aby si mohol naposledy uctiť pápeža Benedikta XVI.

Foto archív

prezidentka Nataša Pirc Musarová; francúzsky minister vnútra Gérald Darmanin, chorvátsky minister zahraničných vecí Goran Grlić Radman s ministerkou kultúry Ninou Obuljen Koržinekovou. USA zastupoval veľvyslanec vo Vatikáne Joseph Donnelly. Slovenskú republiku premiér v demisii Eduard Heger.

Nechýbali ani kardináli, biskupi a kňazi z celého sveta. Boli tam aj naši: košický arcibiskup a predseda KBS Bernard Bober, bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský, nitriansky pomocný biskup Peter Beňo, vojenský ordinár biskup František Rábek a emeritný prešovský arcibiskup Ján Babjak.

Pohrebným obradom na Svätopeterskom námestí vo Vatikáne vo štvrtok 5. januára predsedal pápež František, ktorý v homílii okrem iného povedal: „Pevne spojení s poslednými Pánovými slovami a svedectvom, ktoré poznačilo jeho život, chceme ako cirkevné spoločenstvo kráčať v jeho šľapajach a zveriť nášho brata do Otcových

rúk. Benedikt, verný priateľ Ženicha, nech je tvoja radosť dokonalá, keď definitívne a navždy budeš počuť jeho hlas!“

Spočívá v Bazilike sv. Petra

Liturgiu Eucharistie viedol kardinál Giovanni Battista Re, dekan kardinálskeho zboru. V dave veriacich boli transparenty *Danke Benedikt!* a mnohí volali *Santo subito!* Po poslednom odporúčaní, ktoré predniesol pápež František a po chvíli tichej modlitby, dvanásť nosičov odnieslo rakvu do Baziliky sv. Petra na miesto v jej krypte, kde bol pochovaný aj Ján Pavol II.

Na pohreb pápeža Benedikta XVI. prišli aj delegácie iných náboženských spoločenstiev z celého sveta vrátane metropolitov Emanuela a Polykarpa z Konštantínopolu a metropolitu Antona Volokolamského z Moskovského patriarchátu. Nechýbali ani predstavitelia židovskej a moslimskej obce v Ríme a v Taliansku.

Odchod pápeža, hlavy Cirkvi predsa je mimoriadna udalosť, ktorú zaregistroval snáď každý obyvateľ našej planéty. Pre človeka bez viery v Boha a vo večný život musí byť naozaj strašné, žiť s pocitom, že celý život len sedí v čakárni na smrť. My našťastie vieme, že smrť je bránou do večnosti a že napriek všetkým negatívnym javom a nešťastným udalostiam v minulosti – aj v roku 2022 – v celom svete, nielen u nás, do nového roku 2023 hľadíme s optimizmom a nádejou, že nad týmito všetkým je Pán Boh, ktorý má v rukách naše osudy. Tak ako mal v rukách osud Jozefa Ratzingera, pápeža Benedikta XVI.

Spolu s vami, milí priatelia dúfam, že Pán Boh v roku 2023 nám dopraje časy pokoja, lásky a dobrého zdravia.

ThDr. Ján Košiar
duchovný PV ZPKO

Na apoštolských nunciatúrach v celom svete boli vystavené kondolenčné knihy. V Bratislave kondolencie napísali aj predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda a duchovný organizácie Ján Košiar. Apoštolský nuncius arcibiskup Nicola Girasoli ich pri tejto príležitosti prijal na krátku audienciu.

Foto archív

Uplynulý rok 2022 v PV ZPKO

Pokračovanie z 5. strany

24. novembra predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda a podpredseda Rafael Rafaj rokovali v priestoroch ÚPN s predsedom správnej rady Jergušom Sivošom a členom vedenia Petrom Jaškom o budúcej spolupráci, spoločných akciách a nevyhli sa ani téme príplatkov pre veteránov protikomunistického odboja, kde to zatiaľ viazne. **V novembrovom čísle Svedectva** sme uverejnili rozhovor s historikom prof. Martinom Homzom. Časopis uverejnil aj obsiahle spravodajstvo z Ilavy. Jozef M. Rydlo uverejnil článok *Homofóbia, alebo vopred prehratý zápas hodnôt*, v ktorom sa zamýšľa nad zavádzaním zákonov v štátoch EÚ, ktoré postihujú homofóbne osoby. A tvrdí, že homofóbia je čirý ideologický výmysel, výdobytok niekdajšieho sovietskeho trestného zákonníka. Kam teda kráča liberálna Európa?

Koncom novembra bol na Úrad vlády SR doručený list s návrhom mien našich členov, ktorí by si zaslúžili štátne vyznamenanie, najmä pri príležitosti 30. výročia obnovenia štátnosti. (Arpád Tarnóczy, Štefan Novák a Anna Fodorová in memoriam.)

1. decembra sa predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda opäť zúčastnil rokovania v ústredí ÚPN, kde okrem predsedu správnej rady boli aj zástupcovia KPVS a občianskeho združenia Don Titus. Tentoraz bolo témou vybudovanie Múzea zločinov komunizmu, kde sa prítomní navzájom oboznámili so svojimi doterajšími snahami a možnosťami do budúcnosti.

5. decembra sa v Berlíne zúčastnili predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda a duchovný našej organizácie Ján Košiar, ktorý je podpredsedom celoeurópskeho združenia politických väzňov INTER-ASSO na rokovaní predsedníctva organizácie. Naniesli problémy, ktoré našej organizácii v ostatnom čase spôsobili staré kádre na úradoch, ktoré sa dodnes nevedia zmieriť s tým, že tu boli politickí väzni komunizmu a ako brutálne boli prenasledovaní. **V decembrovom čísle Svedectva** pokračoval rozhovor s prof. Martinom Homzom. Uverejnili sme príhovory, ktoré odznali počas piety 17. novembra. Časopis uverejnil aj správu z odhalenia pamätnej tabule na budove SNR s menami poslancov, ktorí hlasovali za zánik federácie.

(jlš, ez)

Čo (ne)dokáže miestna moc...

V novembri 1944, po potlačení Povstania, sa aktivizovali v slovenskom vnútrozemí nemecké tajné služby. Príslušníci Gestapa sa rozliezli po slovenských obciach a mestách, preverovali udania Slovákov na Slovákov (!), zostavovali zoznamy partizánov, Židov, komunistov a iných osôb, ktoré považovali za zodpovedné za prípravu Povstania alebo za nepriateľov Ríše. Po sumárnom preverovaní zaistených zväčša uväznili, vyviezli do koncentračných táborov alebo rovno zlikvidovali. (Výnimku tvorili prípady, kedy sa udania ukázali ako vyslovene neodôvodnené alebo ak sporadicky a náhodou nezasiahla okypená slovenská štátna moc.) S takými úmyslami dorazilo Gestapo koncom novembra 1944 aj do dedinky Malé Bedzany, v okrese Topoľčany. **Traja gestapáci šli rovno do domu môjho starého otca, vládneho komisára prvej Slovenskej republiky a veliteľa miestnej Hlinkovej Gardy (HG), Jozefa Čanigu.**

Podľa úsečných viet a zamračených tvári gestapákov šlo zrejme o niečo vážne, preto dal vládny komisár zavolať tľmočníčku, učiteľku miestnej školy. Hodnostne najvyšší gestapák prešiel hneď k veci. Vyťahol zoznam, na ktorom figurovalo šesť občanov Malých Bedzian. Všetci boli komunisti alebo sa ku komunistom hlásili. Väčšina z nich siahala často po pohárik a boli otcami chudobných, rozvetvených rodín. Vládne komisárovi začalo byť horúco. Šípil, o čo asi ide. Skutočnosť však jeho očakávanie prevýšila. „Títo ľudia - začal gestapák - sú spoluzodpovední za vypuknutie protištátneho sprisahania (= Povstania). Sú na zozname vysoko nebezpečných osôb, ktoré majú byť zaistené. Nám stačí váš podpis, že s ich zaistením súhlasíte. V noci si ich prídeme vyzdvihnúť a odvedieme. Nikto sa nič nedozvie.“

Vládny komisár zostal chvíľu zaražený, zhlboka sa však nadýchol a napokon povedal: „Prešiel som peklom prvej svetovej vojny a Piavy, videl som smrť tak zblízka ako vy... Ľudia, ktorých vám

mám vydať v obci žiadnu protištátnu činnosť nevyvíjajú. Predsa nemôžete odo mňa požadovať, aby som nad šiestimi hlavami rodín podpísal vlastne rozsudok smrti.“ Odpoveď gestapákov neuspokojila, vládny komisár si však húdol len svoje. Napokon manželka vládneho komisára postavila na stôl sliovicu, rozvarenú meltu s domácim mliekom, klobásu, chlieb atď. Diskusia sa začala uberať iným smerom a po dobrej hodine gestapáci napokon syti, ale neuspokojení odišli. (V obci Ivanka pri Dunaji však v tom istom novembri 1944 len na základe anonymného udania Nemci zastrelili pekárskeho majstra, lebo bol údajne Žid. Udavačom bola ohrdnutá ženská alebo dlžník.) Vládny komisár Malých Bedzian si myslel, že s pomocou Božou sa mu podarilo vyhnúť ťažkému a neľudskému rozhodnutiu. Ďalšie štyri mesiace to aj potvrdzovali, lebo okrem bežných návštev notára či iných úradníkov z okresu k nemu nik nezablúdil.

Predpoveď gestapáka

V marci 1945 sa však gestapáci objavili znovu. Dvaja boli tí istí, ale tretí bol nový. Ten hovoril obstoje po česky. **(Bolo to v období, keď Gestapo z Brna na základe udania, vysledilo napríklad v obci Nemčice, vzdialenej cca 6 km od Malých Bedzian, sedemčlennú židovskú rodinu. Celú rodinu, vrátane maloletých detí, na poli medzi Nemčicami a Chrabranmi postrieľali.)** Gestapáci opäť naliehali, tentoraz oveľa tvrdšie, ba dokonca búrlivejšie, agresívnejšie. Ťažko sa rozpisovať o podrobnostiach. Dajú sa zhrnúť do jednej vety: gestapáci dorážali, vládny komisár odrážal. Gestapáci videli, že nepochodia. Bez súhlasu hlavy obce sa komunistov odvliečť neodvážili. Vlastne nemali proti nim ani jasné dôkazy, okrem udania, že sú členmi komunistickej strany. Napokon nechotne rezignovali, ale ešte pred odchodom ich šéf zakukikal: „Urobili ste veľkú chybu. Vojna asi čoskoro skončí. Komunisti a im podobní možno prídu k moci aj

tu. Tí s vami zatočia. Tí nebudú mať zľutovanie ako vy.“

Slová gestapáka sa, žiaľ, naplnili. Vládneho komisára sa síce neodvážili vyšetrovať, nieto ešte súdiť, lebo bol bezúhonným človekom, príkladným gazdom, podporoval chudobných, bol dlhoročným richtárom už za prvej Československej republiky a jediným kandidátom na vládneho komisára za prvej Slovenskej republiky, ba dokonca do roku 1948 bol aj predsedom MNV... Deň po pražskom prevrate, 26. februára 1948, funkciu predsedu MNV dobrovoľne zložil. Na príchod komunistov k moci však tragicky doplatila v Malých Bedzianoch zámožná rodina Pavlenovcov. Celú rodinu vyviezli do pohraničia. (Jeden zo synov, kňaz po vysviacke, slúžiaci na fare v Šenkviaciach, sa napriek tomu zapojil do ilegálnej činnosti a prevádzal rehoľníkov cez rieku Moravu do Rakúska. Bol však odhalený, odsúdený na ťažký žalár v Jáchymove, kde na následky neľudských podmienok v roku 1954 zomrel. Na miestnom kostolíku má od roku 2001 pamätnú tabuľu.) Bedzianski komunisti, aj keď ich bolo šesť, nemali v sebe ani toľko sily a odvahy ako jeden vládny komisár Slovenského štátu, aby vystahovaniu spoluobčanov zabránili. Pamätníci dokonca tvrdia, že celú akciu iniciovali. Bývalému vládne komisárovi navyše rôznymi pákami strpčovali súkromné roľníctvo. Predpisovali mu nereálne kontingenty a vylepovali obrovské, nactiúťhajúce agitačné letáky na bránu jeho gazdovského dvora. Dve z jeho šiestich dcér (jedna z nich bola moja mama) dal lumpoproletariát do výroby.

Miestna moc má svoje zákonitosti a vnútorné väzby, díva sa občanom denne do očí a oni jej. Práve preto by mala dokázať občana chrániť od svojvôle za každých okolností, bez ohľadu na stupeň tvrdosti spoločenského zriadenia.

Podľa rozprávania Jozefa Čanigu (* 1927), syna vládneho komisára Jozefa Čanigu, v marci 2007 zaznamenal Peter Kopecký.

Benešovo Memorandum – inšpirácia pre Brusel?

Na uvedení knihy *Tiso, posledných 12 hodín života* na bratislavskej Bibliotéke som odpovedal na otázku riaditeľa vydavateľstva Torden Róberta Mervu, prečo som knihu napísal, takto: „Preto, aby sa Slováci oboznámili so svojimi dejinami cez silné príbehy svojich osobností podobne, ako napríklad Francúzi, či iné národy. Patríme totiž medzi tých nemnoho národov, ktoré svoje dejiny nepoznajú, a preto sa ich boja.“

K Tisovi ešte toľko, že v slovenských dejinách niet väčšej osobnej tragédie, ako násilná smrť prezidenta a kňaza. Benešov vzťah k Tisovi („Tiso musí visieť, neboť dva presidenti v jednom štátě býti nemůžou“), ale aj k Slovensku bude obsahom románu *Smrť Edvarda Beneša*. Ide o politika, ktorý akoby symbolicky dostal poslednú mŕtvicu a začal umierať vo výročný deň SNP, podvečer 29. augusta 1948.

S Benešom úzko súvisí „Memorandum o Slovensku“ s podtitulom „Možnosti české politiky vůči Slovensku“, ktoré vydala 7. júla 1946 Benešova „rodná“ Strana národně-socialistická. Bolo tesne po voľbách (v Česku vyhrali komunisti, na Slovensku demokrati) a benešovci už „kuli pikle“ na ovládnutie Slovenska a vymazanie jeho ambícií.

Duchovnou a mocenskou asimiláciou

Tu sú niektoré najdôležitejšie pasáže, ktoré sa náhle stávajú aktuálnymi, ak „ČSR“ nahradíme „EÚ“. „Existence československého státu (EÚ) nebude zajištěna, dokud nebude získán bezvýhradne pro československou myšlenku slovenský lid. Teoretickým rozborom lze zajistit tyto cesty, jimiž může česká politika (EÚ) žádaného cíle dojíti: duchovní asimilací slovenského lidu a mocenskou asimilací slovenského národa.“

Na duchovnú asimiláciu sa mala využiť inteligencia a Cirkev, čo je „nejjednoduchší, najrychlejší a nejhladší cesta, čo ovšem předpokládá nejprve získání církve samé. Církevní hierarchie není slovensky nacionalistická nýbrž katolická, necítí nacionálně, nýbrž – sit venia verbo cirkevne – imperialisticky. Pokud by snad hlavně v nižším kléru se vyskytovaly i motivy nacionální, budou církevní vrchnosti při tuhé kázni církevní organizace hladce potlačeny. Jen taková věc jako mše svatá, sloužena 28. října za republiku, nebo občasná společná motlitba za trvání republiky po mši, by vykonala na Slovensku pro stát více, než desetiletá uvědomovací práce.“ (Nuž Cirkev sa dá „využiť“ aj pri boji s covidom, napríklad.)

Bolo treba predovšetkým „prosazení Československu opravdu oddaného a energického i politicky nadaného arcibiskupa pro Slovensko a jeho všestranná morální i materiální podpora státem“. Najúčinnější by bol

priamy pokyn Ríma (a zase – covid), ktorý požíva na Slovensku takmer neobmedzenú autoritu a že „boj o Slovensko se neděje mezi Prahou a Bratislavou, nýbrž mezi Prahou a Římem.“

Pomôžu aj ideoví čechoslováci

V rámci mocenskej asimilácie mal byť slovenský národ „po všech stránkách oslaben tak, že vůbec ani nebude moci pomýšleti na vytvoření samostatného státu“. Autori Memoranda sa obávali, že vtedajšia česká politika „usilovně buduje solidní základy pro příští slovenský stát“ – v tom mali pravdu, veď osamostatnenie pred 30 rokmi spôsobili aj neustále české tvrdenia o „doplácaní na Slovensko“, ale aj hysterický odpor voči „znaménku“ – teda spojovníku v názve štátu, lebo to česká gramatika neumožňuje (?).

V rámci mocenskej asimilácie sa nemalo „přenechat zcela Slovensko Slováckům, nebo pak jsou Čechoslováci v něm v nevýhodném postavení“. Benešovci sa spoliehali na to, že na Slovensku bola určitá skupina „ideových Čechoslováků“, ktorú bolo treba podporovať „soustavně a velkoryse i v podpláčení“. Nikdy nesmú byť Slováci ponechaní sami sebe. Slovensko malo byť „vhodně a nenápadně zdiskreditováno“ v zahraničí. A teraz pozor: „V tomto napomáha politice české velmi politika Maďarů. Pro československý poměr není dobré takzvané reslovakizování Maďarů. Poslovenštěný Maďar má samozřejmě k Čechům vztah negativní a jest zpravidla protičeským činitelem.“

Hospodárska politika mala zabezpečiť, aby Slovensko „strukturálně bylo od českých zemí stále odvislejší“, aby sa tu vyrábali polotovary a ich zhodnocovanie sa dialo v Česku. A zároveň „třeba řídit hospodářství tak, aby co největší počet Slováků odešel do českých zemí, kde se rychle asimiluje“.

Memorandum „vedelo“, že celú slovenskú otázku možno „zlikvidovat definitivně“ zabezpečením „rozšíření velké většiny zejména východních Slováků do českého pohraničí a po českých zemích a naopak přestěhováním značného počtu Čechů do země slovenské. Přesun německé menšiny byl úkolem daleko větším a v zájmu státu byl proveden a to úspěšně.“

Zdá sa, že viacero z „riešení“ Memoranda akoby Brusel poznal. Redukcia ekonomiky s následným odchodom Slovákov za prácou do sveta, výmena obyvateľstva, diktatúra aj v oblastiach, ktoré nie sú v kompetencii EÚ (LGBTI agenda), ale aj využívanie peňazí – eurofondy i „podplácanie“ europoslancov i mimovládok. Tridsaťročné rovnoprávne a priateľské susedstvo s Českom hovorí o márnom úsilí benešovcov zachovať nezachovateľné. A čo na to Brusel?

Marián Tkáč

Gerlach silnejší než Istanbul

Pokračovanie z 1. strany

Tak som si predstavoval život a potom prišiel úraz. V horách mi Boh totálne zmenil život. Dá sa povedať, že mi ho zobral.

● Ako?

Išli sme traja na Gerlach a asi v dvatisícmetrovej výške nastal bezmála 20-metrový pád. Zachytili sme sa na poslednej skobe. Keď ste videli film Vertical Limit, v ňom boli tiež traja. Jeden vypadol a keď sa chceli zachrániť, toho posledného odrezali. No a mňa neodrezali. Keď mám horúčku a ešte čosi prežívam, sníva sa mi ten pád z Gerlachu. Hore som išiel bezstarostne, za mnou trochu pomalá dievčina a ja som tak trochu romantik, vidím stebielko trávy, ako sa sem dostalo? Vyberal som blato aj mach a hádzal som, robil som zlosť tomu dievčaťu. Maroš, čo robíš? Hádzem. Veď si ma trafil do prilby. To som chcel. Bezstarostný, modrá obloha, krásne. Bezstarostný vyjdeš hore a o pár sekúnd plný starosti letíš smerom dolu.

● Čo spôsobilo váš pád?

Odtrhol sa kameň, loker. Loker sa zdá byť pevný, ale nie je. Neistil som, ako som mal, robil som zo seba frajera. Ale pýcha peknom dýcha. Boh sa pyšným protiví. To som vtedy nevedel. Teraz to už viem. Chytil som kameň, odtrhol sa a už som išiel dolu. Ešte som videl tých dvoch ako som okolo nich letel a ani ľútosť mi nenapadla.

● Boli ste pri vedomí?

Áno a ako som okolo nich letel, hovorím si, Bože, keby sa aspoň oni dvaja zachránili. Myslel som si, že je koniec. Tak vyzerá smrť. Vtom seklo lano, myslím si, teraz sa pretrhne, seklo, a vydržalo. Začali padať kamene a ja nemám prilbu. Kamene okolo mňa len tak svištali, reku koniec. Neďíval som sa. Dosť som tvrdohlavý, ani jeden kameň ma netrafil. Tým, že som mal parádny ruksak, neudrel som si chrbticu, ale celú ľavú stranu, od členku až po ucho, som ju mal ako lekvárom natretú, také odreniny som mal.

● Takže si pamätáte všetko, čo sa stalo?

Chalan išiel po pomoc a ja s tým

Marián Kuffa Foto Eva Zelenayová

dievčaťom sme 20 minút sedeli na rímse, pozerali dolu a len sme sa smiali. Pýtala sa ma, čo mi je. Nič, kukaj, žmurkám očami, neboj sa nič, tá krv, to sú len odreniny, to nič, neboj sa. Šiesti Pražáci, horelci zo Sliezskeho domu, ma dávali dole. O dvanástej na obed som spadol a o jednej v noci som bol v popradskej nemocnici. Tam nastala zmena. Môj Bože, Ty si mi dal život, vrátim Ti ho naspäť a posvätený. Budem sa venovať tým, ktorí to najviac potrebujú. Nevedel som, že Ježiš to zoberie vážne. V tej chvíli som nerobil nič, len som Ježišovi odovzdal všetko. Boh to zobral vážne. Ja som prišiel do seminára.

● Ako poľnohospodársky inžinier?

Končil som gymnázium a kamaráti sa ma pýtali, kam ideš do školy? Neviem. Bolo treba prihlášku napísať a moja babka hovorí, ako to, že nevieš. No jasné, ideš do Nitry za mechanizátora. Zasmial som sa, nech má babka radosť, idem do Nitry. Aj tak som chcel robiť v horskej službe, bývať v lese, dobre, nech mám nejakú vysokú školu. Nebral som štipendium, aby som nebol viazaný, lebo som chcel ísť do horskej služby. Mal som plán a Pán Boh ho totálne zmenil, za pár sekúnd. A teraz, po rokoch pozerám, Bože, ten Tvoj plán je oveľa lepší. Zvyčajne veriaci hovoria, Pane, mám svoj plán, pomôž mi. Chyba. A ako sa správne poze-

rať? Môj Bože, ukáž mi Tvoj plán, aké je moje miesto v Tvojom pláne. To je správne. Ja som musel zdruznúť z Gerlachu, aby som sa naučil takto sa pýtať.

● Naučiť sa pokore.

Áno. Pyšný človek určite poletí, je otázkou času, kedy to bude. To je jedno, či je to farár, biskup, muž, žena, poletí, to ja viem, čítam z knižky života. Poletí. A ako vidíte, Pán Boh má aj na farárov, lebo druhý raz som družgol z koňa. Keď ma helikoptérou prevážali do Česka, pýtali sa ma, keď sv. Pavol spadol z koňa, oslepol. Či som neoslepol aj ja. Nie neoslepol, naopak, oveľa lepšie vidím. A čo bolo medzi mnou a Ježišom, to aj zostane medzi nami. Dobro rozumiem tomu, čo mi tým Ježiš povedal. Upozorňoval pomalíčky. Mal som niekoľko úrazov prstov na ruke než som spadol z koňa. Pád z koňa - rozumiem, môj Bože, vďaka. Boh rozpráva takou rečou, akou rozumieš.

● Ku každému?

Ku každému. Najprv ide Duch Svätý, jemnučko povie, tu za Žakovcami je taká skoro pravouhlá zákruta. Skoro som z nej vyletel. Ej, mal by som ísť pomalšie. Tridsiatka a ideš tam osemdesiatkou. Druhý raz tam stoja policajti, pokuta. Išli ste šesťdesiatkou. Tretí raz ti policajti zoberú vodičák. Tak hovorí ku nám Boh: cez Ducha Svätého - mal by som ísť pomalšie. Nefunguje. Cez Syna - bratské napomenutie, pokuta. Nereaguješ. Chceš Otca? Zoberie ti vodičák. Nebudeš vôbec jazdiť, lebo zahynieš. A ak ty vôbec na to nereaguješ, potom nasleduje duchovná smrť. Čo to znamená? Takému človeku sa naráz nenormálne darí. Napríklad taký mafián, tu zavraždí, podvedie... Prečo? Preto, že hore ho Boh nebude môcť odmeňovať, lebo je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých tresce. Na poslednom súde mafián povie, Bože ved som pomohol tej sirote, áno za to som ti dal fabriku, no ale pomohol som aj tej vdove, dal som ti parádne auto. Hej? Odmenený? Najlepšie je reagovať na Ducha Svätého. A kedy reaguješ? Ak máš srdce čisté, a ak máš srdce pokorné, zareaguješ na Ducha Svätého. Čistota nielen podľa šiesteho Božieho prikázania, ale v širšom slova zmysle. Každý druh nelásky znečis-

tuje tvoje srdce. Keď tá ovláda pýcha alebo žiadosti tela, potom nevidíš.

● **Boh zobral váš záväzok vážne, ale aj vy. V Žakovciach ste bezpochyby najväčším investorom. Je to také jednoduché, ako sa zdá?**

Začal som stavať, keď som mal všetky povolenia k územnému plánu a následnému stavebnému povoleniu. Len od starostky som mal záporný posudok. Čiže tým ma ona skriminalizovala.

● **Prečo? Nechcela mať v obci tých ľudí?**

Nehnevám sa na ňu, každý je rád, keď nebezpečného vraha potrestajú, ale chceli by ste väznicu vo vašej dedine? Každý, kto buduje, chce cement. Ale chceli by ste cementárku vo vašej dedine? Hej, fandím vám, na diaľku, dobre, že sa o nich staráte. Ale chceli by ste, aby sme boli vaši susedia? No my musíme komusi susedmi byť. Bývalí vrahovia alebo kriminálnici. Musíme kohosi susedia byť. Keď nevedeli ako nás odpratať, tak nás vždycky umelo skriminalizovali. Volal nadporučík, okamžite sa dostavte na okres. No to môže akýkoľvek muž povedať. Prídeme po vás policajným autom, odvezieme vás v putách. Vážne? Ešte som sa neviezol v policajnom aute. A dobre, že ste to povedali. Ja zavolám všetky ženy v dedine. Prečo? Ženám vy nič nespravíte, ale ženám musíte vysvetliť, prečo farára beriete v putách.

● **A už to máte vysporiadané?**

Väčšiu časť máme a niečo je v štádiu konania. My rýchlejšie staviame, než vy-

bavujeme papiere. Dostali sme od rezortu životného prostredia šesťmilionovú pokutu. Markíza bola pri tom, keď nám pokutu znížili na päť miliónov a uložili všetko zbúrať. Pýtali sa ma, čo ja na to. No, pozrite sa, banku postavíte za tri mesiace, lebo sú z toho peniaze, útulok pre psov za dva týždne a o vlastné siroty sa postarať neviete. A ten, kto vie a chce, toho skriminalizujete. Ja v takomto štáte nechcem žiť. Zatvorte ma. Hrozili exekúciou, tak som dal výpoveď. Pribehol vikár, tak ty nechceš byť kňazom? Chcem. Však si dal výpoveď. Len z platu. A z čoho budeš žiť? A taký väzeň, čo 16 rokov sedel v base, hovorí, ja ho budem živiť. (Smiech.) Potom mi znížili pokutu zo šesť miliónov na päť, z päť na milión a napokon na stotisíc, lebo som to začal stavať ako súkromná osoba.

● **Toto sú vaše súkromné pozemky, na ktorých staviate?**

Nie, cirkevné, vzal som to na seba kvôli výške pokuty. Potom mi začali exekúčne sťahovať do sumy 45 tisíc a za ten zvyšok sa zahanbili, doplatili okresu. A minister (životného prostredia) Jozef Zlocha mi dal odmenu 50 tisíc korún. Keď zomrel, modlili sme sa za neho ruženec. Chlapi hundrali, farár, veď on ti strašne ublížil. Práve preto. On bol jediný, čo sme sa zaňho modlili. A za starostku. Farár, to nemyslíš vážne. Za starostku? Neexistuje. Búrili sa, no tak dobre, večné odpočinutie... (Smiech.) Nie, nie, nie, za starostku. Prečo? Lebo tým sa kresťanstvo odlišuje od ostatných náboženstiev. Presne tým, ako

ďaleko si od toho, kto ti ublížil, tak ďaleko si od Boha. Mať rád tých, čo ťa majú radi je jednoduché. Skús takých, čo ti robia zle. Takže tak sa to potom skončilo.

● **Do vedomia občanov vás dostal Istanbulský dohovor (ID). Veľmi rázne ste sa proti nemu postavili a dá sa povedať, že aj zvíťazili. Aké boli začiatky? Čo vás na ID znepokojilo?**

Starší brat mi povedal, Marián gender. Vieš čo, ja nemám čas, ja mám toľko roboty. Ty musíš mať na to čas. To je vážna vec. Vieš čo, idem do Bratislavy, nahrať ti to na kľúč. Popočúvaj. Počúval som, do kelu, to je vážna vec. Hneď som si všetko poukladal. Tridsaťtri rokov len betónujem a spovedám, spovedám a betónujem. Spovedám dakedy do jednej, do pol druhej, teraz v piatok ledva som sa vliekol. Lebo počúvaš, prídu po niekoľkých rokoch tu, dávajú si do poriadku duše. Pýtal som sa, prečo ku mne? Pán farár, vy tu máte aj vrahov aj prostitútky, tak radšej ku vám. Dobre, dobre, nikdy sa už nepýtam, kto je, skade je, nič. A chodia sem i takí, čo si duše dávajú do poriadku po dvadsiatich, tridsiatich i päťdesiatich rokoch.

● **Myšlienka na gender vás však už neopustila.**

To nie. Vybrali sme sa do Fatimy a tam sme sa zsvätili pri Panne Márii. Hovorím, kto chcete poďte ku mne, zsvätíme sa. Čo to je? Panna Mária, použi nás pre veci Božie proti genderu, keď sa vrátíme na Slovensko. Prečo? Vraciame sa do vojny. Do akej? Do vojny genderovej. Kto to nemyslí vážne, nech odstúpi. Tak sme sa zsvätili. Prišli sme domov a počúvam od niektorých kňazov, nie je to tvoja pýcha, márnomyseľnosť? Hovorím, trápim sa nad tým už dlhšie. A na čo si prišiel? Opýtam sa, skade poznáme najjasnejšie slovo? A to je skade? Cez zákonitých predstavených, cez Konferenciu biskupov Slovenska. Ale ja tam nejdem, nejdem dráždiť biskupa. Ty tam musíš ísť, ty si líder. Ja nie som líder. A kto je líder? Panna Mária. A ty čo o sebe hovoríš? Ja som iba frontový vojak v prvej línii, padnúť v tomto boji by bolo pre mňa vyznamenanie. Aj tak si líder. No a potom sme išli na kábeesku a hovorili sme o tom. Jojo Mikloško, Tono Chromík, Paľo Vilček zo Slovenského dohovoru za rodinu. Ja som povedal, že nebudem nič hovoriť.

Vdp. Marián Kuffa v Kaplnke narodenia Pána.

Foto Eva Zelenayová

Pokračovanie na 12. strane

Gerlach silnejší než Istanbul

Pokračovanie z 11. strany

● Vy ste založili Slovenský dohovor za rodinu?

Áno, iniciatívu. Ako tak chlapci rozprávali arcibiskup Stanislav Zvolenský sa opýtal, chlapci a kde máte odborníkov, ktorí by to vedli? A keď to zopakoval, chlapci naraz prestali rozprávať a ja, pri mojej povahe, hovorím, my sme tí odborníci. Máme primerané vzdelanie, primerané tituly, tridsaťročnú prax. My sme tí odborníci. Nie sme najsúcejší, nie sme najmúdrejší, ale zdá sa, že sme najochotnejší. Ak máte nejakých iných múdrejších, svätejších, vymeňte nás. A arcibiskup - široký úsmev. Hovorím, tu Jojo Mikloško stará sa o deti z týraných rodín tridsať rokov. Tono Chromík chodí na súdy s týranými manželmi a deťmi, Paľo Vilček má tri zariadenia pre týrané matky, my máme jedno zariadenie pre týrané matky v Žakovciach. To my sme tí odborníci. Všetci biskupi úsmev a arcibiskup Zvolenský sa trochu nahneval. Všetci biskupi nám dovolili modlitbové stretnutia proti Istanbulskému dohovoru, ale on nie. Počkal som ho vonku a hovorím, pán arcibiskup, všetci sa vyjadrili, že môžeme v ich diecézach pôsobiť, vy ste sa nevyjadrili. Pýtam sa vás, môžeme aj vo vašej diecéze či nie? Marián, ja vám nemôžem zakázať modliť sa. Neodpovedali ste mi, ešte raz sa pýtam, môžeme? Opakujem, ja nemôžem zakázať... Diplomacká odpoveď, ale neviem z nej nič. A keď mi to tretí raz povedal, odvetil som dobre, pán arcibiskup, keď takto odpovedáte, ja vám poviem, neprotestovali ste na kábeeske a všetci biskupi povedali áno a dali nám požehnanie a vy ste neprotestovali, tak beriem to tak, že aj vy ste súhlasili. Ak to nie je pravda, ak si to zle vykladám, teraz ma opravte, lebo ma budú obviňovať z neposlušnosti. Na to nepovedal nič a odišiel.

● Čo bolo súčasťou modlitbových stretnutí?

Urobili sme si svätiace kríže a začali sme chodiť po celom Slovensku. Každý piatok po sv. omši sa ľudia modlili ruženec a postili sa. Takmer každý víkend sme chodili do farností v rokoch 2017,

Kaplnka narodenia Pána vznikla z darov veriacich.

Foto Eva Zelenayová

2018, 2019 a 2020. Aby sme to udržali, museli sme sa do tých obcí vracáť a nové sme začínali. To nás veľmi vyčerpalo, doplatil som na to aj zdravím, ale neľutujem, znova by som to takto robil. A po roku sme museli ísť znova na kábeesku.

● Prečo?

To sa nás pýtali aj biskupi. Preto, lebo, predtým sme mali proti sebe liberálov a teraz liberálnych kresťanov. A to je čo? Typický liberál bol Pilát. Neverím v Boha, ale Ježiša chcem zachrániť. Ale keď mi ide o džob, dám ho zabiť. Toto je liberálny postoj. A liberálni kresťania? Annáš, Kajfáš. V úvodzovkách liberálni kresťania: My sme tí pravoverní. My veríme v pravého Boha, ale Ježiša odmietame, ktorý dnes k nám hovorí cez biskupov a kňazov. To sú liberálni kresťania. A odkiaľ viete, že hovorí cez biskupov aj cez vašich kňazov, pýtali sa ma niektorí redaktori. Od Ježiša. A kde ste sa to dozvedeli? Prečítajte si Písmo aj vám to hovorí. Kto vás počúva aj mňa počúva, kto vami pohŕda, mnou pohŕda, tam je to pani redaktorka. Oni čakali, že som mal nejaké zjavenie. Nemal. Zatiaľ...

● Aká bola reakcia biskupov?

Pokračujte ďalej. To sme potrebovali vedieť, že máme za sebou biskupov. Potom som do Žakoviec na kávu pozval politikov. Stretli sa tu z rôznych strán, medzi poslednými prišli kotlebovci. Aj ich ste pozvali? Samozrejme, aj oni dvíhajú ruky

v parlamente. Pán Kotleba popočúval, popočúval a povedal, zle na to idete pán farár. A ako je dobre, pán predseda? Musí to ísť cez parlament. Kto to podá? Ukázal na predsedu SNS Andreja Danka. Oni to podajú. Počkajte, počkajte, veď vy ste rivali, vy takú politickú prihrávku dávate im? Ovocie zožnú oni. Pán farár, povedali ste, že ide o náš národ, o naše deti? Tak čo potom? Vy takto uvažujete pán predseda? Pre túto vec si vás nesmierne vážim. Podal som mu pred všetkými ruky a povedal som, o tých cigánoch sa porozprávame potom. Všetci sa zasmiali, videli, že nie so všetkým s ním súhlasím, ale prosím. Dohodli sme sa, a tak sa dvíhli ruky v parlamente proti ratifikácii Istanbulského dohovoru. To nebolo z ničoho nič. Hlasovanie bolo najskôr v Žakovciach. Hovorili, farár hovorí politicky. Lekári, učelia hovoria politicky? Hovoria s politikmi, na politickej platforme, politickou rečou o medicíne, pedagogike a o čom hovorí Kuffa? S politikmi, na politickej platforme, politickou rečou o katolíckej morálke. A vy nieže ma neviete prečítať, vy ma nechcete prečítať.

● Na konci príbehu o Istanbulskom dohovore bolo modlitbové stretnutie v Bratislave. Tam ste však osobne neprišli. Podriadili ste sa rozhodnutiu cirkevnej autority. Poslúchali ste. V organizácii politických väz-

ňov veľmi dobre rozumieme poslušnosti voči autoritám, svedomiu. Mnohí kňazi, ako napríklad biskup Ján Vojtaššák, si preto veľa vytrpeli. Bolo ťažké rozhodnúť sa?

Pani prezidentka ignorovala hlasovanie v parlamente, vraj nebolo v poriadku. Hovorím, čo teraz? Právnik Anton Chromík hovorí, prehrali sme. Už sa nedá nič robiť. Tak poďme na pochod do Bratislavy, oponoval som. Na našej stránke Inštitútu Krista Kráľa som 2. februára 2020 pozval všetkých ľudí, ktorým záleží na tom, aby na Slovensku boli riadne rodiny, na modlitbový pochod. Nie politický, modlitbový. Aj všetkých politikov. Hľadal som vhodný dátum, mariánsky, nášiel som 11. február, Lurdy. Výborne, budeme pod ochranou Matky Božej. A šiesteho ma zavolať biskup Štefan Sečka. Marián, ty tam nepôjdeš. Čo, pán biskup? Nepôjdeš. Pán biskup, uvedomujete si, čo robíte? Ja som jeden z hlavných organizátorov. A ty tam nepôjdeš. Pán biskup, poškodíte náš národ, poškodíte Cirkve, poškodíte rodiny. Ja vás poslúchnem, keby som vás neposlúchol, pre moju pýchu, márnomyseľnosť by som stratil požehnanie. Nielen ja, všetci moji spolupracovníci, ale nechcel by som byť vo vašej koži. Nad vami je všemohúci Boh, vezme vás za to na zodpovednosť. Čo si to povedal? To, čo ste počuli. Neverím, že je to z vašej hlavy. Pozeral na mňa ako malý chlapec, hore, dole, hore, dole. Nie je to z mojej hlavy. Vieš, napísal mi arcibiskup Zvolenský. Mne tak stúpol tlak. Tak on nevedel ako ma férovo zastaviť, ba povedal, že ma nezastaví, že modlitbový nezastaví a predsa ho chcel zastaviť. A čo urobíš teraz Marián? Poslúchnem. Pôjdem k Panne Márii. A kde? Ja nemám kde ísť, do Levoče. Vymenil som auto za koňa, celú noc som šiel. Metelica, stromy padali, po polnoci už boli len také olovené mračná, kus mesiaca, prišiel som až ráno, a hovorím, Bože, to nie je možné. Už mi prišli maily, Kuffa je zbabelec, Kuffa je klamár, oklamal náš národ, nevedel som, čo mám robiť. Desiateho februára som na našu stránku napísal, nie je dôležité, či na tom poslednom pochode v Bratislave bude Kuffa, dôležité je, či tam bude Boh. Boh tam bude prítomný, ak dvihneme verejne autoritu Panne Márii, Boh ju dvihne vám; ak idete s úmyslom osláviť Boha, Boh

tam bude prítomný; ak všetky nenávistné prejavy k hociktorej skupine ľudí necháte doma, Boh tam bude prítomný. Ak svoje politické ambície nedáte nad hodnotové, Boh bude tam prítomný. A proti sebe som napísal, ak farár Kuffa dá prednosť sv. poslušnosti pred silnou túžbou byť tam s vami, bude tam Boh prítomný.

● Áno, odznelo to pred úradom vlády v Bratislave, bola som na tom modlitbovom stretnutí.

A čo sa stalo? Bol tam aj Andrej Danko (predseda NR SR) a rovno odtiaľ išiel za Petrom Pellegrinim (premiér) a povedal mu, aby zvolali mimoriadne zasadnutie parlamentu. Namietal, že parlament už skončil, je pred voľbami. Napriek tomu sa mimoriadna schôdza uskutočnila 25. februára, čiže len štyri dni pred voľbami. A tak sa stal ten zázrak, ktorý som predpovedal, lebo dvihli autoritu Panne Márii, Boh ju dvihol im. **Parlament verejne a jasne odmietol ratifikovať Istanbulský dohovor a prezidentke nezostávalo iné, len to rešpektovať.**

Alojz Hlina vykrikoval, trápne modlitbové ružencové pochody farára Kuffu nikam nevedú. Toto povedal a presne toľko ľudí, koľko sa zúčastnilo pochodu v Bratislave, teda okolo troch tisíc, mu chýbalo k tomu, aby sa jeho strana (KDH) dostala do parlamentu. On znevážil Panu Máriu a videlo to celé Slovensko. Stretol som sa s ním, strašne kričal, čo som to urobil. Odmietnutím ID iniciatíva Slovenský dohovor za rodinu ukončila svoju činnosť. Tak, ako som tvrdil biskupom.

Marián Kuffa s knihou od duchovného PV ZPKO Jána Košíara.

Foto Eva Zelenayová

● Je ťažké v súčasnom stále sa prehľbujúcom sekulárnom štáte zosť veriacim katolíkom?

Veľmi ťažké, ale veľmi krásne. Keď som bol zamilovaný, ale nikomu to nepovedzte (smiech), veď nevedel som, že budem farárom. A čo sa stalo? Sychravé počasie, takmer dážď so snehom a ja na bicykli bez blatníkov, usmieval som sa do tmy. Prečo? Krútim predsa k svojej zamilovanej. Keď ideš k láske, to ti dáva energiu, smer aj zmysel.

● Čiže Boh je láska.

Áno Boh je láska. Smrť nie je tma, dlaň pred očami. Smrť znamená, že prejdeš odtiaľ tam a hneď sa stretneš s Ježišom, s láskou. Otočíš sa preč od lásky a ideš na druhú stranu, do nelásky, do zatratenia. Nie Boh zatracuje, ty sa zatracuješ sám. Boh len rešpektuje tvoje rozhodnutie. Boh je láska a predpoklad lásky je sloboda a slobodní sme vtedy, ak poznáme pravdu. Máme dve možnosti, lásku si vybrať alebo nevybrať. A ja som si lásku vybral. Láska, ktorá nič nestojí, za nič nestojí. Celý náš život je skúška. Z ktorého predmetu maturujeme? Z jediného, z lásky. A len dve známky môžeme dostať: zmaturoval, nezmaturoval. Tak sa láska dokazuje, práve na kríži sa dokazuje láska. Keď tvoja láska nič nestojí, za nič nestojí.

● Keďže sa zhovárame pred Vianocami, na prahu nového roku, aké poslanstvo máte pre našich čitateľov?

My tu máme kaplnku Božieho narodenia. Čiže ako keby u tých mojich klientov sa akoby znova narodí Ježiš v ich srdci. Vianoce máš celý rok, ak máš Ježiša v srdci. A srdcom Vianoc sú Vianoce v srdci. Vianoce v srdci máš vtedy, ak Ježiša pozveš do svojho srdca. Príde tam? Áno, ale ja nežijem celkom čisto, celkom sväto, povieš si. Keby Ježiš čakal, kým Magdaléna bude svätá, to by sa načakal. On nehľadal ani svätých ani múdrych, hľadal ochotných. A Magdaléna ho pozvala, tak aj ty pozvi Ježiša do svojho srdca. Prvé čo urobí vyčistí ti ho, zastrieka septonexom. Bude ťa to štípať, ale vtedy budeš mať pokoj v duši a vtedy budeš mať Vianoce celý rok. Keď je Ježiš v tvojom srdci, Vianoce máš celý rok. Do nového roku prajem všetkým čitateľom, aby mali Vianoce celý rok.

Eva Zelenayová

STALO SA

1. januára 1993 vošla Slovenská republika do života ako nezávislý samostatný štát s úplnou a pôvodnou štátnou suverenitou. Hneď po vyhlásení ju uznalo 91 štátov a bola prijatá do OSN ako 180. členský štát.

1. januára 1952 vyšlo prvé číslo exilového časopisu HLASY Z RÍMA.

2. januára 1951 bol za tajného biskupa na Slovensku vysvätený 27-ročný jezuitský novokňaz Pavol Hnilica. Vysvätil ho rožňavský biskup Róbert Pobožný.

5. januára 1968 zvolili Alexandra Dubčeka za 1. tajomníka ÚV KSČ, čím sa začala Dubčekova jar.

8. januára 1950 zomrel bansko-bystrický biskup Andrej Škrábik a predsed Matice slovenskej. Podľa svedkyne Sr. Xavérie Rácovej, DKL, ktorá pracovala v bansko-bystrickej nemocnici ako kuchárka, doviezla sanitka v mrazivej noci na chirurgické oddelenie nemocnice nahého, iba v deke zabaleného, dobitého človeka. Sestra Virgília, ktorá pracovala na chirurgickom oddelení sa od pacienta dozvedela, že v noci prišla do biskupskej rezidence tajná polícia. Otca biskupa vyzliekli, surovo dobili, dokopali a potom zamdletého a úplne nahého ho vyviezli von z mesta na pole, blízko akejsi dediny, kde ho polomŕtveho nechali. Horúčka vyše 40 stupňov Celzia dokonávala dielo zločincov. Sestry k nemu potajomky zavolali lekára, ktorý konštatoval surové a barbarské týranie do takej miery, že otec biskup sa ani posadiť nevládal na

posteli. Aj druhí i tretí deň príslušníci tajnej polície strážili dvere izby tohto chorého. Nesmel do nich vstúpiť nikto okrem Sr. Virgílie, ktorá mala prísne nariadenie mlčať. Nikto nesmel vedieť, kto v tej izbe leží a prečo je tam. Veľké množstvo ľudí na pohrebe bolo dôkazom jeho obľúbenosti u veriacich i kňazov. No nikto sa nesmel dozvedieť, prečo a za akých okolností ich pastier zomrel. Jednoducho ZOMREL. Narodil sa 13. mája 1882 v Rajci.

11. januára 1922 SNS odovzdala ministrom E. Benešovi Memorandum o autonómii Slovenska.

16. januára 1942 sa narodil abp. Mario Giordana, em. apoštolský nunciatus v SR.

18. januára 1939 sa v Bratislave konalo prvé slávnostné zasadanie Slovenského snemu.

20. januára 1928 vláda Československej republiky schválila „Modus vivendi“, dohodu medzi ČSR a Svätou stolicou.

20. januára 1939 prezident republiky Dr. Hácha, na návrh slovenského snemu, vymenoval tretiu vládu Slovenskej krajiny. Jej predsedom sa stal dr. J. Tiso.

20. januára 1997 zomrel Albín Brunovský, slovenský maliar, grafik, ilustrátor, autor výtvarných návrhov na bankovky a poštové známky, predstaviteľ imaginatívneho realizmu. Pôsobil ako pedagóg na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Narodil sa 25. decembra 1935 v Zohore.

22. januára 1922 predložila SĽS prvý návrh autonómie Slovenska v čs. parlamente.

24. januára 1852 zomrel vo Viedni Ján Kollár, slovenský politik, básnik, spisovateľ, evanjelický kňaz, ideológ slovenského a predstaviteľ českého a slovenského národného obrozenia, jazykovedec. Patril k zásadným osobnostiam hlásiacim sa k politickému programu panslavizmu. Je po ňom pomenovaná planétka (20991) Jánkollár. Narodil sa 29. júla 1793 v Mošovciach, pochovaný je v Prahe – Olšanoch.

28. januára 1992 zomrel v USA Jozef Cincík, slovenský maliar, sochár, grafik, scénograf a historik umenia. Narodil sa 8. marca 1909 v rumunskej Clopodii.

Našou vlasťou bolo kráľovstvo

Na zadnej strane obálky je Modlitba sv. Cyrila a Metoda za vlasť. Umelecký ju stvárnil akademický maliar Mikuláš Klimčák. Bol nielen slovenský maliar, ale aj filozof, sochár, monumentalita, ilustrátor, reštaurátor, spisovateľ, editor a ikonopisec. Od začiatku jeho tvorbu charakterizovala kresťanská náboženská orientácia, jeho dielo je ojedinelé svojim programovým zacielením na cyrilo-metodský odkaz a na historickú tematiku. Oživuje v ňom nielen dedičstvo byzantskej kultúry – naše písomníctvo, ale aj históriu slovenského národa. Modlitba sv. Cyrila a Metoda sa začína slovami: Na kráľovstvo naše... čo nie je jediný dôkaz

toho, že Svätopluk bol kráľ. Dokazujú to pramene, najmä listy pápežov Svätoplukovi. Ale čo o tom môže vedieť „historička“ Marína Zavacká, šéfká expertnej komisie, ktorá posudzovala sochu Svätopluka na Bratislavskom hrade a zbavila ho titulu kráľ? Ignorovanie vlastnej histórie patrí medzi základnú výbavu slovenských historikov neukotvených v národe. Historikov bez identity spočívajúcej na kresťanských hodnotách. Zavacká je aj podpredsedníčkou Správnej rady ÚPN, takže sa nedá od nej očakávať nejaká empatia k politickým väzňom komunizmu.

(zl)

PRIPOMÍNAME SI

V januári si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

55 rokov

Ivanka Fišerová, Ivanka pri Nitre
23.1.1968
Katarína Beinsteinová, Martin 18.1.1968

65 rokov

Jarmila Bareková, Hlohovec 15.1.1958

70 rokov

Anna Jeníková, Spišská Nová Ves
9.1.1953

81 rokov

Ružena Balážová, Sereď 1.1.1942

82 rokov

Anna Martincová, Heľpa 5.1.1941

83 rokov

Božena Molnárová, Bratislava
26.1.1940

84 rokov

Anna Bučková, Polomka 5.1.1939

85 rokov

Alojzia Rafajová, Žilina 28.1.1938
Agnesa Kudašíková, Levoča 21.1.1938

89 rokov

Jozef Turček, Veľký Lapáš 25.1.1934

90 rokov

Ján Hric, Badín 30.1.1933

92 rokov

Mária Plaštiaková, Nitra 2.1.1931

93 rokov

Ján Surový, Ružomberok 1.1.1930

Mária Daňová, Topoľčany 27.1.1930

94 rokov

Milan Baláž, Trnava 14.1.1929

95 rokov

Pavel Lavo, Nitra 13.1.1928

99 rokov

Viktória Šušeková, Zlaté Moravce
23.1.1924

*Jubilantom
srdečne blahoželáme*

PRISPELI NA SVEDECTVO

JUDr. Peter Brňák, Bratislava 50 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava 20 EUR
Juraj Kubiš, Zvolen 6 EUR
Martin Lacko, Modrová 10 EUR
Fundácia kardinála Korca 300 EUR
Michal Malatinský, Bratislava 10 EUR
Božena Kováčiková, Trenčín 20 EUR
František Petrek, Levoča 20 EUR

*Darcom vyslovujeme
úprimné poďakovanie*

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku 88 rokov, 28. decembra 2022, zomrela **Anna MACKOVÁ** z Heľpy, dlhoročná členka RP PV ZPKO v Banskej Bystrici. Rozlúčka so zosnulou sa konala 2. januára 2023 v Rímskokatolíckom kostole v Heľpe.

*Pozostalým vyslovujeme
úprimnú sústrasť*

Pred dvoma rokmi nás opustil dlhoročný, aktívny člen našej organizácie Ing. Jozef Dudáš. Pri príležitosti 2.výročia jeho úmrtia sme navštívili jeho hrob, zapálili sviečky, pomodlili sa a poďakovali za jeho prácu a priateľstvo.

Helena Halková a Anna Benčatová

V ROKU 2022 NÁS OPUSTILI

■ 17. februára - Vo veku 90 rokov zomrel niekdajší hospodár Svetového združenia bývalých politických väzňov **František Bednár** starší, ktorý sa podieľal na organizovaní pietnych akcií a odhaľovaní pamätníkov obetiam bývalého režimu.

■ 8. augusta - Vo veku 98 rokov zomrel v Ríme kardinál **Jozef Tomko**. Bol emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov a emeritný predseda Pápežského výboru pre medzinárodné eucharistické kongresy.

■ 15. decembra - Vo veku 90 rokov zomrel významný slovenský historik a vysokoškolský pedagóg, federálny poslanec, exminister školstva a vedy SR, diplomat **Matúš Kučera**. Patrí k zakladateľskej generácii slovenskej vedeckej medievalistiky, bol tiež významným popularizátorom slovenských dejín. Posledný rozhovor prof. Matúš Kučera poskytol Svedectvu a bol uverejnený v minuloročných číslach 3 a 4.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Minister vnútra SR Roman Mikulec sa rozhodol, že rezort už nebude viac financovať náš časopis Svedectvo a radikálne znížil našej organizácii výšku štátnej dotácie. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak ne-

bude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdú podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodíme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok **na číslo účtu: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, alebo sa kontaktujte na tel. čísle: 02-52 63 81 56.**

Darcom úprimne ďakujeme
Vedenie PV ZPKO
a časopisu Svedectvo

PRIPOMÍNAME

Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú **v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 12.00 hod.** Upozorňujeme našich členov, že mimo úradných hodín sa telefonicky nedovoľujú do kancelárie Predsedníctva PV ZPKO.

МОДЛИТВА СВЯТЫХ ЦЕРКВИ МЕТОДА ЗА ВЛАСТЬ

VA DA + BA SV CYRILA A METODA ZA VLAST
 PRASZKAZ NASHO
 GOSPODINE MILOSTIVO
 PRIHLIADNI
 NE DAV NASHO
 CUDZIM
 A NE VYDAJ NAS
 DO ZAJATIA
 NARODOM
 POHANSKYM:

QUESARSTVJE NASHEM GOSPODI MILOSTIVO TVOJEJO PRIZRI:
 I NE OTDAZ NAŠEGO TUZIMT,
 I NE OBRATI NAS V PLJENY
 NARODOM POGANSKYM...

NA
 KRÁĽOVSTVO
 NAŠE
 HOSPODINE
 MILOSTIVO
 PRIHLIADNI
 NE DAV NASHO
 CUDZIM
 A NE VYDAJ NAS
 DO ZAJATIA
 NARODOM
 POHANSKYM:

M Klimiak 1990

PRAYER OF STS. CYRIL AND METHODIUS FOR SLAVONIC NATION
 WE PLEAD, ALMIGHTY, LOOK UPON OUR KINGDOM WITH KINDNESS;
 SURRENDER NOT OUR POSSESSIONS TO FOREIGN HANDS;
 NOR ENSLAVE OUR NATION WITH PAGAN YOKE.